

دنیای منداڵان

www.kurdistanukurd.com

ناوەندی منداڵپاریزیی رۆژمه‌لاتی کوردستان دەری ده‌کا

دنیای مندالان

گۆفاریکی مانگانهی مندالانه، ناوهندی مندالپاریزی
رۆژههلاتی کوردستان دەری دهکا

سه‌رنوسەر: شیلان قوربانی فەر

دهستهی نووسهران: کاوه ئاههنگه‌ری، هانا وریا، نیعمهت مه‌لا، مینا سولتانزاده

دیزاینەر: مینا سولتانزاده

وێنه‌ی ڕووبه‌رگ: رۆنیا لوتفوللاهی

وێنه‌ی پشت‌به‌رگ: نیان بداغی

په‌یوه‌ندی:

www.facebook.com/nawendy.mndal.paryzy.kurdistan

mndalanikurd@yahoo.com

www.Kurdistanukurd.com

نەورۆزتان پیرۆز بێ منداڵە ئازیزەکان

جیژنی نەورۆز، جیژنیکی کۆنی
کوردەوارییه . هەر وهک دەزانن،
نەورۆز یه که م رۆژی به هاره .
منداڵە ژیرهکانی کوردستان!
رۆژی نەورۆز دەسپێکی سالی
نوێی کوردی و ههتاوییه . یانی لهو
رۆژه دا مائاوییه له سالی پیشوو
دهکەین و بهخۆشی و شادی
هاتنی سالی نوێ جیژن دهگرین .

لهو رۆژه پیرۆزه دا منداڵان و گهورهکان ههموو جلی کوردی له بهر دهکەن و به ههلهپه رکێ و
گۆرانی به خیرهاتن به سالی نوێ دهلێن .

چاوگه شهکان!

ئێوه ده بێ لهو رۆژه دا پیرۆزبایی سالی نوێ و نەورۆز له ههموو هاوڕیکانتان بکهن و
ناخۆشییهکانی سالی پیشوو له بیر بهرنه وه . ئهوش بزانی که لهو رۆژه دا ده بێ خۆتان له
یاریه ئاگرینه مهترسی داره کهن بپاریزن با تووشی روودای ناخۆش نه بن .
له نەورۆزی ئەمسال دا مائاوییه له سالی ۲۷۱۳ی کوردی و ۱۳۹۲ی ههتاوی دهکەین و
به خیرهاتن به سالی ۲۷۱۴ی کوردی و ۱۳۹۳ی ههتاوی دهلێن .
ئیمهش وهک ناوهندی منداڵپاریزی رۆژه لاتێ کوردستان، به بۆنه ی هاتنی نەورۆز و سالی
نوێ، پیرۆزبایی خۆمانتان ئاراسته دهکەین و له شساعی و سهرکه وتووینتان بۆ به ئاوات
دهخوایین .

سهرنوسه ر

نەورۆزی کوردەواری له ههمووتان پیرۆز بێت .

پژدار قاسم مونه‌ییدزاده «هه‌لۆ»، ساڵی ۱۳۳۱هه‌تاوی، له شاری مه‌هاباد له دایک‌بووه. خۆبندن سهره‌تایی و ناوه‌ندی هه‌ر له‌و شاره‌ ته‌واو کردوه. ساڵی ۱۳۵۶ی هه‌تاوی، له فیرگه‌ی مامۆستایانی شاری ورمێ، ده‌وره‌ی دووساڵه‌ی بالای دیپلۆمی زمانی ئینگلیسی ته‌واو کردوه. ساڵی ۵۶ هه‌تا ۷۲ی هه‌تاوی وه‌ک مامۆستای زمانی ئینگلیسی له فیرگه‌کانی شاری مه‌هاباد مامۆستایه‌تی کردوه. ساڵی ۱۳۷۲ی هه‌تاوی له کۆلیژی ئه‌ده‌بی زمانی فارسی، له شاری مه‌هاباد دیسان درێژه‌ی به‌خویندن داوه‌ته‌وه و دوا‌ی کۆتایی‌هاتنی خۆبندن زانکۆ، وه‌ک مامۆستای ئه‌ده‌بیاتی زمانی فارسی له فیرگه‌کانی به‌شی ناوه‌ندی شاری مه‌هاباد دا سه‌رگه‌رمی خزمه‌ته‌.

نیشتمان

به‌ ده‌ستی هه‌ستم شه‌و ده‌پێمه‌وه
سا به‌ هه‌ناسم رۆژ ته‌ژینه‌وه
شيعر و هه‌لبه‌ستم «هه‌کم به‌ پردی
که‌نج و که‌نینه‌ی پێ بیه‌ر نه‌وه
یا فۆکه‌ر بێتو کارم سه‌ر نه‌گرێ
هه‌ر بوه‌ستم و «ابمینه‌وه
ده‌ستم به‌ برین پێ و ته‌وکه‌م هه‌لبیرێ
به‌ سه‌ر برای سه‌ر بنیمه‌وه

ته‌شی بێ رۆژی «وا هه‌ستانه‌وه
مردووی گۆرستان هه‌ستن له‌ گۆرێ
پۆلی ته‌ستیران ده‌ نیوه‌شه‌ودا
به‌ ده‌وری فۆرا بیه‌ستن گۆرێ
فۆرفۆر بیاری به‌ره‌و ژووری سه‌ر
له‌ ده‌ریایی فوین تا هه‌له‌په‌ورێ
ناشی نیشتمان هه‌رگیزاو هه‌رگیز
له‌ بابته‌ تۆوه دڵم بگۆرێ .

ناماده‌کردنی: نیعمه‌ت مه‌لا

کتیب

من کتیبم، کتیبم
 پیښم بلای هاورپي کي به؟
 له تهنيايي بیزارم
 هه تا که ی چاومړی به
 پر له پاکي و وشياريم
 من سهرچاوهی زانياريم
 هاورپي مندال و گهورم
 دژي نه فوينده واريم
 دلّم مندالانه يه
 بیگه م کتیبفانه يه
 لاپهرو رسته و دپم
 پر له پهنو وانیه
 کانگای پهندي شیرينم
 سهرچاوهی روونی ژينم
 کاتيک هاورپي مندالم
 دنيا جواتر ده بينم

ښتامین ب

ښتامین ب ده بیته هو ی زیادکردن و گه شه ی خانه کانی له شو و له کرداره کانی سیسته می بهرگری و ده ماری له شدا رول ده گپړی. ښتامین ب بو ته ندروستی پیست و ماسوولکه کان پیوسته. ښتامین ب بو که مکردنه وه ی ستریس و نارحه تی و گوشه گیری باشه. ته نانه ت له لیکولینه وه یه کدا ده رکه وتوه نه و که سانه که سیگاریش ده کیشن و ریژه یه کی زور ښتامین ب له خوینیان دا هه یه، که متر تووشی شیرپه نجه ی سییه کان ده بن. له سه رهدا دا شاره زیان پینان وا بوو ته نیا یه ک جور ښتامین ب هه یه به لام دواتر بو یان ده رکه وت چه ندین جوری جیاوازی ښتامین ب هه یه. جگه له وه ی ناوی تایبه تی خو یان بو دانرا هه موویان به م چه شنه ریز کران: ښتامین ب ١، ښتامین ب ٢،

ښتامین ب ١

ښتامین ب ١ ناوی ښتامینیکه که ده بیته هو ی دروستکردنی وزه له چه وری و پروتین و کاربوهایدرا ت. نه م ښتامینه بو گه شه ی مندا ل زور پیوسته. بو نه و که سانه که زو و تووره ده بن زور به سووده. میشک به هیز ده کات و بو کارکردنی ریکو پیک ی دل زور گرینگه. سه رچاوه کانی ده ست که وتنی نه م جوره ښتامینه گوله به روزه، جو، لوبیا و گوشتی سوورو دانه ویله کانه. نه م جوره ښتامینه به کولاندنی زورو به کارهینانی له گه ل ماده پاریزه رکان

و ریڙه‌یه‌کی زوری خوئی له نیو ده چی و سووده‌کانی نامینی.
که میی ئەم قیتامینه ده بیته هوی ههست‌کردن به ماندوویی و کهم بوونه‌وهی
ئیشتیا و کهمبوونه‌وهی کیشی لهش و خاوبوونه‌وهی لیدانی دل و سه‌رئیشه و
بی‌هیزی.

به هوی کهم بوونی قیتامین ب ۱ ههست به ئازار له ماسوولکه‌کان و له په‌نجه‌کانی
دهست و پی ده‌که‌ین.

سیر و پیواز هه‌لگری مادده‌یه‌کن به‌ناوی ئالانین که ده‌توانن ئەم جوړه قیتامینه
هه‌لبمژن و کوی بکه‌نه‌وه به پیچه‌وانه‌ی سۆسیس و کالباس که هه‌لگری سولفور
دی ئۆکسیدین که ریگری ده‌کا له هه‌لمژین و هیشتنه‌وه قیتامین ب ۱.

کتیخانہی ئەسکەندەرییە

کتیخانەیی ئەسکەندەرییەیی میسر کتیخانەییەکی میژووییە که له شاری ئەسکەندەرییە له میسر هەلکەوتو، یەکیکە له بەناوبانگترین کتیخانە میژووییەکان. ئەو کتیخانەییە بۆ یەكەم جار له لایەن بەتلیمۆسی یەكەمەوہ له ۲۲۸ سال پيش زاینهوه بنیاد نراوه که بۆتە شوینی کوبوونەوہی لیکۆلەرەوان و خویندکارانی ئەو کاتە، بەلام له سالی ۲۰۰۲ی زاینی دا کتیخانەییەکی لەم چەشنە و بەشیوہییەکی مۆدیرنتر له ئەسکەندەرییە کرایەوہ.

بینای نوویی ئەم کتیخانەییە، نزیکەیی ۲۰۰ ملیۆن دۆلاری تیچوو، ئەم بینایە جوانییەکی سەر سۆرھینەری هەییە، له شیوہی لاپەرەییەکی شەپۆلداری رەنگ زیوی دەر دەکەوێ، که ئەلف و بیی هەموو زمانەکانی دنیا لەسەری هەلکۆلراو، خاوەنی ۱۱ قاتە، که ئەمەش وای کردوہ که وەک شوینەواریکی گرنگ و سەرنجراکیشی ولاتی میسر دەر بکەوێ. لەم کتیخانەییەدا دەتوانی ۸ ملیۆن کتیب دابزی، بەلام تا ئیستا تەنیا ۲۵۰ هەزار کتیبی تێدایە، که زۆر بەشیان وەک دیاری پیشکەش بەم کتیخانەییە کراون. بەشی گۆقارەکانی ئەم کتیخانەییە بە چۆترین بەش دادەنری.

یەکیک له هۆکارەکانی کەمیی کتیب لەم کتیخانەییەدا ئەوہییە که ئیسماعیل سراج الدین که بەرپۆهەری کتیخانەییە، گرنگییەکی زۆر بە دانانی کتیب لەسەر کۆمپیوتیرەکانی کتیخانەییە دەدا، بۆیە دەتوانی زیاتر له چەندین ملیۆن کتیب لەسەر کۆمپیوتیرەکانی ئەم کتیخانەییە ببینری.

شایەنی ئاماژە پیکردنە کتیخانەیی ئەسکەندەرییە بەشی تاییبەتی بۆ مندا لان و نابینایان هەییە و خاوەنی هۆلیکی گەورەیی خویندەوہییە که فراوانییەکی ۷۰ هەزار مەتری چوارگۆشەییە. بوودجەیی کتیخانەیی ئەسکەندەرییە له سال دا ۲۵ بۆ ۲۹ ملیۆن یۆرۆییە، که ئەگەر بیت و بەراورد بکری لەگەل بوودجەیی کتیخانەیی واشینگتون که سالی ۴۳۵ ملیۆن دۆلارە، بوودجەییەکی کەمەو بۆ ئەوہ نایی که له میژوودا بدرەوشیتەوہ، بەلام دەکری ئەو کتیخانەییە وەک شوینەواریکی گرنگ بۆ فیرکردن و زانست له جیهان دا دەر بکەوێ.

نامادە کردنی هانا وریا.

مندالله‌کان سلاو وانه‌ی ئه‌و چاره‌مان وێرایی ره‌نگه‌کان، باس له‌ میوه‌کانیش ده‌کا. چاو لیکه‌ن بزانه‌ن چۆن باسی میوه‌ ده‌کری و له‌گه‌ڵ خۆتان یان هاوریکه‌تان دووپاتی که‌نه‌وه و لیک بپرسنه‌وه

I like fruit

من میوه‌م پێ خۆشه

?What fruit do you like

چ میوه‌یه‌کت پێ خۆشه؟

I like apples

من سیۆم پێ خۆشه

تکایه‌ ناوی ئه‌م میوانه به‌ کوردی بنووسن

Apples	Watermelon	Lemon
Banana	Orange	Kiwi
Mango	Strawberry	Pineapple
Peach	Avocado	Pear

We like fruit ئێمه میوه‌مان پێ خۆشه

Hello Mary سلاو ماری

Hi Dan سلاو دهن

?Do you like lemon لیمۆت پێ خۆشه؟

No, I don't نا پێم خۆش نیه

?What fruit do you like best کامه میوه‌ت زۆر پێ خۆشه؟

I like apple best سیۆم زۆر پێ خۆشه.

I like apples too منیش سیۆم پێ خۆشه

کاوه ئاهه‌نگه‌ری

شاخهوان یه کیک له مندالانی کوردی روژهه لاتهو له بهر هه ندیک هوکار نیشته جیی یه کیک له شارهکانی ئیرانه و مالیان له کوردستان نیه. چه ند روژیک له مه و بهر، شاخهوان له گه ل هاوړیکانی له قوتابخانه باسی روژی نه و روژو جیژنی نه و روژیان کردبوو. شاخهوان گوتبووی که نه و روژ جیژنیکی کونی کوردانه و ئیمه ی کورد هه موومان پیکه وه ریز له و روژه ده گرین و به جیژن و شادی به ره و پیری ده چین. هاوړیکانی لینیان پرسیبوو:

ئیه وه له و روژه دا چی ده کهن و بو ده لین که ئه وه جیژنی کوردانه؟ شاخهوان گوتبووی:

سالی کوردی و سالی هه تاوی له و روژه دا نوی ده بنه وه ، میژووی ئیمه ی کورد ده گه ریته وه بو سالی کوردی که ئه م سال ده بیته ۲۷۱۴ ی کوردی و زور له پیشتره له سالی هه تاوی که ئه م سال ده بیته ۱۳۹۲ ی هه تاوی.

له وه لامی ئه و پرسیاره دا که ئیه وه له و روژه دا چ ده کهن، شاخهوان گوتبووی: هه موومان له دهوری یه کتری کو ده بینه وه و ناگریک ده که ینه وه و هه روه ها هه موومان دهستی یه کتری ده گرین و به شایی و خو شی به دهوری ناگره که دا هه لده پهرین. لینیان پرسیبوو که بو هه موو دهستی یه کتری ده گرن و هه رکه سه و به جودا هه لئا په پری: شاخهوان گوتبووی:

له بهر ئه وه ی ئیمه ی کورد ده مانه وی نیشانی بدهین یه کگرتووین و که س ناتوانی لیکمان بکا.

هاوړیکانی شاخهوان زوریان ئه م قسانه پی خوش ببوون و سپاسی شاخهوانیان کردبوو بو ئه و زانیاریانه که پیی داون.

دۆستانی خوینهری گوڤاری مندالان

ئه وه ش بزانیان که له ئیران و کوردستانی بندهستی ئیران، ناهیلن مندالان به ناوی کوردیی وه ناسنامه و هه ر بگرن و شاخهوانیش بو قوتابخانه به ناویکی دیکه وه ناسنامه یان بو و هه رگرتوه. شاخهوان ئاواتی ئه وه یه که روژیک بی له ولاته که ی ناسنامه به ناوی کوردیی وه بدریته مندالانی هاو نیشتمانی.

نازاد عه باسیان

چیرۆکی پشیلەیی نەوسنو میوه لەت لەتەکان

پشیلەیهک لەم سەتل بۆ ئەو سەتل بە دواى خواردن دا دەگەر. لە پرڤا گوێی لە گریانیک بوو. چوو پێش و دیتی کۆمەلیک میوه لەت لەت کراون و خراونه نیو سەتلی زبڵەوه.

پشی لێی پرسین ئەوه بۆ دەگرین؟ بۆ لەو نیو سەتلە دان؟ بۆچی ئاوا بریندار کراون؟

هەرمی بە گریانەوه وهجواب

هات: ئەگەر دەتەوێ بزانی گویم لێ بگره با بۆت بگێرمهوه، دوینی شهو جیژنی لەدایکبوونی کانی بوو، هەموو ولاتیان رازاندەوهو ئەمن و سیوو هیندیک لە هاورپیکانی دیکەشمیان هیناو خستیانینە نیو حەوزی حەوشە نازانی چەندە خۆش بوو.

دواتر لە درێژەى قسەکانی هەرمی دا سیو گوتی: بە کەیفی خۆمان لەو ئاوه دا یاریمان دەکرد هەر ئەوه ندمان زانی ئیمەیان خسته نیو سەبەتیکی گەرەوه بردیانینە ژوورەوه، هەر مندالەو دەهات قەپالیکى لێ دەداین و دەى خستینە سەتلی زبڵەوه، دەنا فرییان دەداینە بن کورسییەکان و لە ژیر لاقیان دا پانیان دەکردینەوه. پشی گیان ئەگەر ئەو بەلایه بەسەر تۆش بینن هەر ئەوه حالت دەبێ. پشی چاوی پر بوو لە گریان و گوتی جا ئەوانه کەى میوان بوون وهللا ئەمن میوانی ئاوام خۆش ناوی. دواتر بە دل پرییەوه ئەو مالەى بەجی هیشت و رویشت لە شوینیکی دیکه بە دواى خواردن دا بگەرێ.

وهرگێران بۆ کوردی: مینا

به ریوډچوونی ریوردهسی روژی جلو بهرگی کوردی له قوتابخانه و باخچهکان

تسهی خوش بو پیگه نین

گوره ویی لینگا ولینگ

روژیک کچیکی بچووک جووتیک گوره ویی له پی دا بوو یه کیان سوورو ئه وی دیکه شیان شین بوو، له کولان یاریی ده کرد هاوړیکه ی لئی پرسه ئه و گوره وییبه سهیرانه چین له پیته دان کچه کهش گوتی جا جووتیکی دیکه شم هه ن هه ر وهک ئه مانه وان.

کیان: پیشه واه ئه ری بوچی براکه تیان له کلاسی ئیمتخان کرده دهره وه؟
پیشه واه: چونکه ته قه للوبی کردبوو.

کیان: یانی چون؟
پیشه واه: له کاتی ئیمتخان دا ددانه کانی بژاردبوو.

خوینده واری

پیاویک کاتزمیریک ده کری، له سه ری نووسراوه دژی ئاو، به لام ئاوی ده چیته نیوی.

روژی دواتر پیاوه که بو دوکانه که ی ده باته وه و ده لی له سه ری نووسراوه دژی ئاو که چی ئاوی تیچوو، دوکانداره که ده لی وه لالا بلیم چی کاکه گیان هه تمه ن ئاو خوینده واری نیه بویه چوته نیوی.

دیاریی نارین که نکاش

خۆشه‌ویستی و زه‌مان

رۆژگارێک له دورگه‌یه‌کدا گشت هه‌سته‌کان پیکه‌وه ده‌ژیان: دلخۆشی، خه‌م، زانست و هه‌سته‌کانی تر هه‌روه‌ها خۆشه‌ویستی.

رۆژیک هه‌والیان هینا که دورگه‌که به‌م زووانه له ده‌ریادا نوقم ده‌بی. له‌به‌ر ئه‌وه بیجگه له خۆشه‌ویستی. هه‌موویان گه‌میه‌یان ساز کردو رۆیشتن.

خۆشه‌ویستی ویستی هه‌تا دوا چرکه خۆ راگری و ولاته‌که‌ی جی نه‌هیلتی.

به‌لام ئه‌و کاته‌ی دورگه‌که خه‌ریک بوو به ته‌واوی نوقم بی، خۆشه‌ویستی بریاری دا داوای یارمه‌تی بکا.

سه‌روه‌ت و دارایی به سواری گه‌میه‌ک به لای خۆشه‌ویستی دا تیپه‌ری.

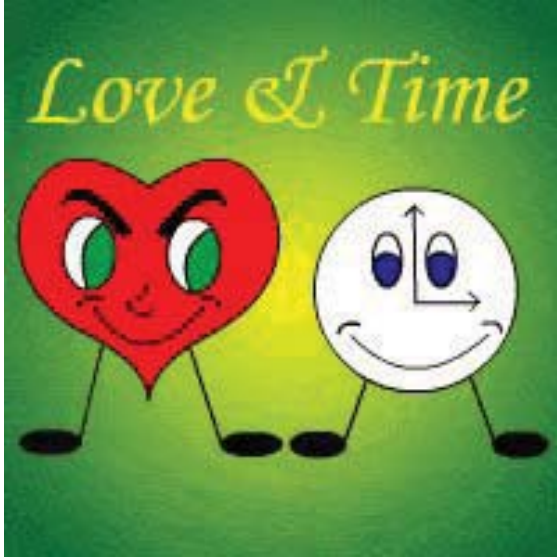
خۆشه‌ویستی هه‌رای کرد: دارایی ده‌توانی منیش له‌گه‌ل خۆت به‌ری؟

وه‌لامی دایه‌وه: به‌داخه‌وه خۆشه‌ویستی من ناتوانم له‌گه‌ل خۆم بته‌م. من له گه‌میه‌که‌م دا راده‌یه‌کی زۆرم زی‌ر و زی‌و پییه و جیگای تو نابیته‌وه.

خۆشه‌ویستی چاوی لیبوو «خۆبه‌زلزانی» به سواری گه‌میه‌ک به‌ویدا تیپه‌ری. لیبی پرسی: ده‌توانی من له‌گه‌ل خۆت به‌ری؟ خۆبه‌زلزانی وه‌لامی دایه‌وه تو جل و به‌رگه‌کانت زۆر ته‌رن و گه‌میه‌که‌م لی خراپ ده‌که‌ی.

له‌و کاته‌دا خه‌م به‌ویدا تیپه‌ری. خۆشه‌ویستی هاواری کرد: ده‌کرئ منیش له‌گه‌ل خۆت به‌ری؟

خه‌م به‌ده‌نگی‌کی لاواز و زۆر به‌په‌ژاره‌وه وه‌لامی دایه‌وه: ئاخ خۆشه‌ویستی من

زور خه مۆك و په رۆشم ده بئ هه
به تهنيا بم.
ئهوسا خو شه ويستي چاوى به
دلخوشى كهوت. به لام دلخوشى
هينده له دنياى به زم و په زمى خو
دا نوم بوو كه گوئى له هاواره كانى
خو شه ويستي نه بوو.
له پر دا خو شه ويستي گوئى له
دهنگيك بوو.
وهه خو شه ويستي من له گه ل خوم
ده تبه م.

دهنگى يه كيك له گه وره پياوان بوو.

خو شه ويستي زوو بازى دايه نيو گه ميهى گه وره پياوه كه وه و سوار بوو، به لام
له بيري نه بوو بيرسى برپاره به ره و كوئ بچن!
كاتى گه يشتنه وشكايى، گه وره پياوه كه خو شه ويستى جى هيشت و رويشت.
خو شه ويستى پيى خوش بوو بزانيى كام كه سى گه وره و به ريز رزگارى كردوه.
هه بويه له كه سيكى گه وره تر به ناوى زانستى پرسى: كئ بوو يارمه تى منى
دا؟

زانست وهلامى دايه وه: زه مان بوو.

زه مان؟! خو شه ويستى بيري كرده وه بوچى زه مان ئه و كارهى كرد؟!

زانست پرووى كرده خو شه ويستى و به بزه يه كه وه گوئى:

له بهر ئه وهى تهنيا زه مان ده توانيى رادهى بايه خ و گه وره يى «خو شه ويستى»
پروون كاته وه.

جلو بهرگی کوردی-کهلهوری

سهروین: (سهربند) سهروینی ژنانی کوردی ناوچهکانی خوارهوهی کوردستانی رۆژههلات، واتا ئه و ناوچانهی که به زارهوهی کهلهوری دهوین، له چند بهش وهک دهسمالی جوراوجوری ریشهدارو گهلهوهنی و خانهقینی پیک هاتوه. هههرچهنده رادهو پلهو پایهی بنهماله گهورهتر بووه ههر بهو رادهیهش سهروینی ژنانی ئه و بنهمالهی گهورهتر بووه. بۆ نمونه ژنی ئاغا و سهروک عهشیرهتهکان سهروینی گهورهترین دههستهوه. کونترین نیشانهکانی سهروین که له « پالمیرا» له رۆژئاوای کوردستان به دهست هاتوه دهگهڕیتهوه بۆ ۲۰۰۰ تا ۲۳۰۰ سال پیش ئیستا له و ناوچهیه که وهک میراتیکی

کولتوری به نرخ و مهزن ئیسته له شارهکانی وهک کرماشان و ئیلام له رۆژههلاتی کوردستان و « بهدره»، « خانهقین» و جەسان له باشووری کوردستان ههراوهتهوه. ژیرپۆش، ژیرکراس: واتا بهرگیکی تهنگ و هاوپهنگی کراسه که ژنانی ئه م ناوچهگه له له بن کراسهوه له بهری دهکهن و ههتا پشتهی پێیان شوپه.

کراس: کراسی ژنانی کورد گهورهو و بلاوه (گوشاده) و له زۆربهیایندا له کهمهردا چینی ههیه که پێی دهلین کهمهرچن.

کوله‌نجه: کۆتیکى شۆپ و که‌مه‌رچنه که له قوماشى کولفت و مه‌خمه‌لین به شتیوازیکى جوان ده‌بدرئ و ده‌پازیتته‌وه.

خه‌فتان: جۆریکه له جل و به‌رگی کوردیی ئه‌و ناوچانه، کۆتیکى بچووکتتر له کولنجه‌و ئاستینی گه‌وره‌ی هه‌یه و له بنه‌وه‌ی کوله‌نجه له به‌ر ده‌کری.

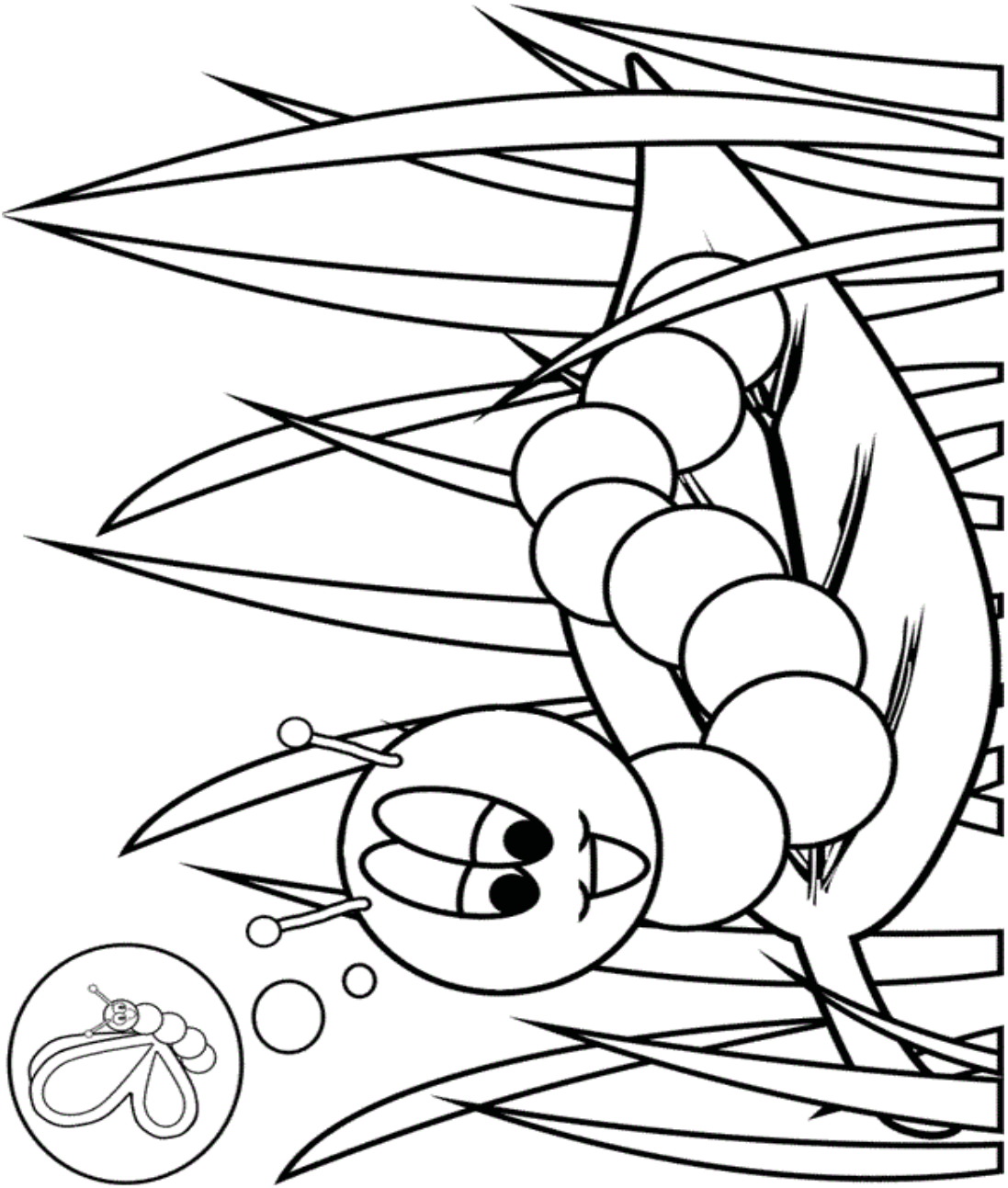
به‌تییه: جۆری پارچه‌ی ته‌نک و ناسک بۆ سه‌رپۆشى هاوینان، له قوماشی ئاوریشمینى ره‌ش پیک هاتوه که له سه‌ر شانى ده‌خه‌ن یان به سه‌ریا ده‌ده‌ن و له پێشه‌وه و له سه‌ر سینه گری ده‌درئ که له‌و حاله‌دا پیتی ده‌لین ماشته.

سه‌ره‌رای ئه‌م چه‌ند جۆره ، سه‌لته، زه‌ون، جلیقه، سوخمه‌و کلاو هه‌ن که زۆرتتر له ناوچه‌کانی ناوه‌ندی کوردستانی رۆژه‌ه‌لات که‌لکیان لی وهرده‌گیردرئ.

نووسین: ئاسۆ کرماشانی

وه‌رگیان بۆ کوردی: فه‌ردین که‌ریمی

به دلی خوتان بمرهنگیتن

دهچم بۆ سهیران

دهچم بۆ سهیران له بناری کیوان فۆشی و پیکه نین دیته سهیر لیوان

سهیران زۆر فۆشه له وهرزى بههار دهنگی بالنده له دهشت و نزار

نهنده و پیکه نین چه ند فۆشه له دوور به چه پله ریزان دهکەین گۆلی سوور

مندالان به پۆل به جلی کوردانه دهکەن هه لپه رکێ و به زمه و بۆلانه

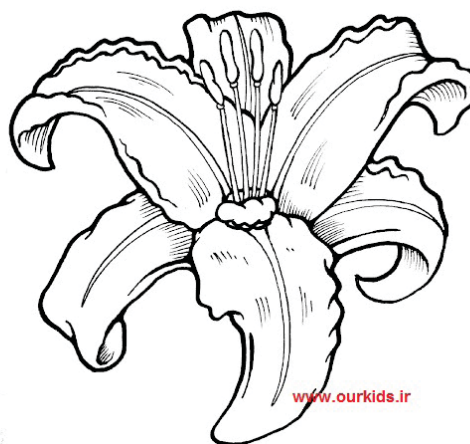
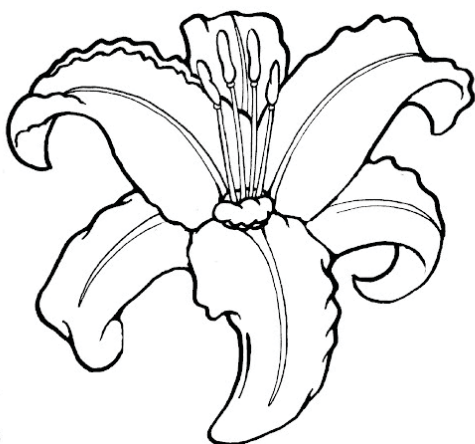
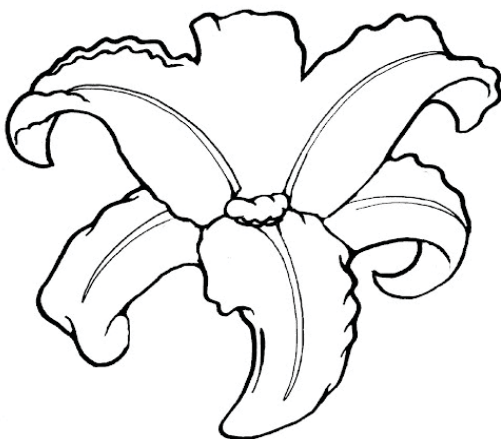
مندالان وهرن با بچین بۆ کیوان لهوێ نزیکه بانه کهی سیوان

وهک ده لێن نه ورۆز جیژنی کاومیه ولاتم رهنگین زۆر رازاوهیه

وهرن با برۆین بۆ دهشت و نزار ده لێن پیرۆزه نه ورۆز و بههار

دووڕین له وهتهن له زیدی باوان فۆل و فاکه کهی ده رمانی چاوان

فیرگه‌ی نه‌قاشی

نُه‌وین موتیعی

سه‌میرا، سرووہو سیروان

ساینار ناتہ شہہ‌ہار

ناکار زاک

نارتین ناہہ‌نگہ‌ری

پہریسا قادری

کاروٰخ سانجیان

نالآ حہ‌یبب‌زادہ

دلین کارزان

کارین یوسفزاده

لیا رەسولزاده

نەسار کەریمی

ریتزە نەستانی

تریفە دەرنووقتاده

کۆسار شەریفیان

چرۆ عەبدوئەلا پوور

زریان سەدەفی

سۆزیار شەریفیان

